

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

**Е
ПРИЈЕДЛОГ**

**СТРАТЕГИЈА
РАЗВОЈА СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ 2030**

Бања Лука, октобар 2020. године

СКРАЋЕНИЦЕ

БДВ	Бруто домаћа вриједност
БДП	Бруто домаћи производ
РЗС РС	Републички завод за статистику Републике Српске
ФЗС БиХ	Федерални завод за статистику БиХ
БХАС	Агенција за статистику Босне и Херцеговине
ЕЕС	Европски статистички систем
ЕЗ	Европска заједница
ЕУ	Европска унија
САФ	Заједнички оквир за процјену
САPI	Метод директног прикупљања података путем лаптопа/таблета
САTI	Метод прикупљања података путем телефона
САWI	Метод прикупљања података путем интернета
ЕЕА	Европски економски простор
EFQM	Модел изврсности Европске фондације за управљање квалитетом
EnZ	Енергетска заједница
ESA 2010	Европски систем националних рачуна
EUROSTAT	Статистичка канцеларија Европске уније
FRIBS	Оквирна регулатива за интеграцију пословних статистика
GAMSO	Општи модел генеричких активности за статистичке организације
GSBPM	Генерички модел статистичких пословних процеса
GSIM	Општи статистички информациони модел
HICP	Хармонизовани индекс потрошачких цијена
JIE	Индикатори Југоисточне Европе
JVS	Статистика слободних радних мјеста
LCI	Индекс трошкова рада
NACE	Статистичка класификација дјелатности у Европској заједници
NUTS	Класификација просторних јединица за статистику Европске уније
OECD	Организација за економску сарадњу и развој
SEEA	Систем еколошко-економског рачуноводства
SES	Четверогодишња анкета о структури примања
SDG	Индикатори одрживог развоја
TQM	Потпуно управљање квалитетом
UNECE	Економска комисија Уједињених нација за Европу
UNESCO	Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу

САДРЖАЈ

I УВОД	5
II ПРАВНИ ОСНОВ	5
III АНАЛИЗА СТАЊА ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ	6
IV СТРАТЕШКЕ ОДРЕДНИЦЕ	6
СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ 2020.....	6
МИСИЈА, ВИЗИЈА И ВРИЈЕДНОСТИ СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ.....	7
МИСИЈА.....	7
ВИЗИЈА	8
ВРИЈЕДНОСТИ	8
ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ	9
V СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ..	9
1. ЗВАНИЧНА СТАТИСТИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПРОИЗВЕДЕНА У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА КОРИСНИКА И НОВИМ ИЗАЗОВИМА.....	9
Циљ 1.1. – Унапређење статистика које приказују демографске и социјалне промјене	13
Циљ 1.2. – Унапређење статистика које приказују промјене у економији.....	14
Циљ 1.3. – Унапређење статистика у области пољопривреде, енергије, туризма, транспорта, науке, иновација и информационо-комуникационих технологија.....	15
Циљ 1.4. – Унапређење статистике животне средине, геопросторних статистика, производња и дисеминација индикатора одрживог развоја.....	16
Циљ 1.5. – Унапређење комуникације са корисницима и метода прикупљања података, обраде, дисеминације и анализе	17
2. УНАПРЕЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКОГ ПОСЛОВНОГ ПРОЦЕСА.....	20
Циљ 2.1. – Оптимизација статистичког пословног процеса.....	22
Циљ 2.2. – Коришћење иновативних ИКТ инструмената за прикупљање примарних података.....	22
Циљ 2.3. – Развој и надоградња серверске и комуникационе инфраструктуре.....	22
Циљ 2.4. – Ефикасније управљање процесом дисеминације.....	23
3. УРЕЂЕНО ИНСТИТУЦИОНАЛНО ОКРУЖЕЊЕ.....	24

Циљ 3.1. – Усклађивање званичне статистике са ЕУ правним оквиром	26
Циљ 3.2. – Прилагођавање званичне статистике стандардима у области управљања квалитетом	26
Циљ 3.3. – Прилагођавање званичне статистике стандардима у области заштите повјерљивих података	27
Циљ 3.4. – Јачање институционалних ресурса	27
Циљ 3.5. – Јачање међинституционалних односа	27
VI МЈЕРЕ УЧИНКА.....	29
VII ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА.....	31
VIII МЕХАНИЗМИ ПРАЋЕЊА, КООРДИНАЦИЈЕ И СПРОВОЂЕЊА.....	31
IX УСКЛАЂЕНОСТ СА ЗАХТЈЕВИМА ПРОЦЕСА ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА.....	32
X САРАДЊА СА ДРУГИМ ОРГАНИМА.....	32
XI РИЗИЦИ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА.....	33

I УВОД

Званична статистика Републике Српске је основни извор података о економској и друштвеној структури Републике Српске. Општи циљеви постојања и функционисања званичне статистике садржани су у сљедећем:

1. производња објективних статистичких података за све кориснике;
2. анализа статистичких података и њихово коришћење у процесима доношења одлука у условима тржишне економије;
3. стварање основа за коришћење статистичких података у научноистраживачком и стручном раду;
4. јачање повјерења у званичну статистику и повећавање броја корисника статистичких података.

Стратегија развоја статистике Републике Српске 2030 је документ чија је сврха да дефинише дугорочне циљеве, али и општа начела, одреднице и критеријуме за дјеловање и развој статистичког система у Републици Српској. Стратегија уједно представља основу за одређивање будућих статистичких истраживања и статистичких показатеља усклађених са захтјевима и потребама крајњих корисника.

Такође, Стратегија је и основа за израду одговарајућих планских докумената који дефинишу статистичка истраживања са динамиком реализације у складу са стратешким одређењима.

Стратегија развоја статистике Републике Српске 2030 усклађена је са Стратешким правцима развоја статистике БиХ 2030, стратешким документом припремљеним на иницијативу менаџмента три статистичке институције у БиХ: Републичког завода за статистику Републике Српске – РЗС РС (у даљем тексту: Завод), Федералног завода за статистику – ФЗС БиХ и Агенције за статистику БиХ – БХАС.

II ПРАВНИ ОСНОВ

Амандманом XXXII на члан 68. у тачки 9. Устава Републике Српске прописано је да Република, између осталог, уређује и обезбјеђује прикупљање статистичких и других података од општег интереса.

Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) уређује се организација статистике у Републици Српској, њен дјелокруг рада, овлашћења, одговорности, као и друга питања значајна за производњу статистике.

Одлуком Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-1328/16 од 9. јуна 2016. године, о поступку планирања, праћења и извјештавања о реализацији усвојених стратегија и планова Владе Републике Српске и републичких органа управе, у тачки XIV, утврђен је начин на који се припремају стратегија и стратешки документ.

III АНАЛИЗА СТАЊА ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Статистику Републике Српске карактерише регионална децентрализација и функционална централизација. Према члану 4. Закона о статистици Републике Српске, Завод је надлежни орган за послове статистике у Републици Српској. У ставу 2. истог члана наведени су и остали законом овлашћени произвођачи статистике, који статистику производе у оквиру своје дјелатности и заједно са Заводом учествују у реализацији Статистичког програма Републике Српске, вишегодишњег планског и програмског документа којег усваја Народна скупштина Републике Српске. Завод са другим статистичким институцијама у БиХ производи статистичке податке и за потребе реализације Статистичког програма БиХ, који је плански документ на нивоу БиХ и којег усваја Савјет министара. Завод податке на терену прикупља од извјештајних јединица путем подручних јединица ван сједишта Завода, које су регионално распоређене у Републици Српској, а налазе се у Бањој Луци, Бијељини, Добоју, Источном Сарајеву, Фочи и Требињу. На нивоу БиХ, статистички систем чине три статистичке институције: Завод, ФЗС БиХ који је надлежан за статистичку дјелатност на нивоу Федерације БиХ, БХАС која је надлежна за статистику на нивоу БиХ и Централна банка БиХ, а које су у Закону о статистици БиХ дефинисане као „надлежни органи“ за организацију, израду и дистрибуцију статистичких података.

Односи између Завода и поменутих статистичких институција уређени су Законом о статистици Републике Српске, Законом о статистици БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 26/04 и 42/04), а дијелом и Споразумом о примјени јединствених методологија и јединствених статистичких стандарда при изради статистичких података БиХ (2005).

Закон о статистици Републике Српске усклађен је са Законом о статистици БиХ. Закон утврђује надлежност Завода за прикупљање, производњу, обраду и дисеминацију статистике у Републици Српској, организацију статистике у Републици Српској, Статистички програм Републике Српске и План рада, принципе и техничку аутономију, финансирање Завода, објављивање резултата и коришћење података, те повјерљивост и заштиту личних података.

IV СТРАТЕШКЕ ОДРЕДНИЦЕ

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ 2020

Општи циљеви Стратегије развоја статистике Републике Српске 2020, која је донесена 2014. године, били су:

1. подизање повјерења у званичну статистику;
2. стварање предуслова за даљи динамичан развој званичне статистике у Републици Српској;
3. промовисање улоге и значаја званичне статистике у друштву и иницирање њене шире јавне употребе;
4. усмјеравање развоја званичне статистике у правцу хармонизације стандарда, класификација, методологија и статистичке праксе са међународним стандардима;

5. повећање нивоа упоредивости статистике Републике Српске са статистикама других земаља и статистикама међународних организација;
6. стварање оптималних услова за квалитетно утврђивање најзначајнијих статистичких показатеља.

Наведени циљеви остваривани су имплементацијом сљедећих стратешких приоритета:

1. побољшање ефикасности у производњи статистике;
2. јачање препознатљивости и повјерења у званичну статистику;
3. промовисање шире употребе статистичких података међу корисницима;
4. производња квалитетне и кориснику разумљиве статистике;
5. оптимизација процеса и задатака у статистичком производном процесу.

Стратегија је непосредно спровођена од Завода, овлашћених произвођача званичне статистике и надлежних институција у Републици Српској.

Спровођење Стратегије и стратешких приоритета обезбиједило се одређивањем истраживања и праћењем њиховог извршавања путем реализације очекиваних резултата у складу са годишњим плановима рада који су, за вријеме трајања Стратегије 2020 године, реализовани у готово стопроцентном износу (у 2015. години реализовано је 98,71% планираних истраживања, у 2016. години реализовано је 98,77% планираних истраживања, у 2017. години реализовано је 99,20% планираних истраживања, у 2018. години реализовано је 99,21% планираних истраживања, у 2019. години реализовано је 99,17% планираних истраживања, уз напомену да у наведеним годинама нису реализована истраживања ваздушног и воденог саобраћаја због непостојања појава које су предмет посматрања).

МИСИЈА, ВИЗИЈА И ВРИЈЕДНОСТИ СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Знање, искуство и институционални углед креирају идентитет статистичке институције. Једна од најважнијих улога Стратегије је успостављање јаке везе између идентитета статистичке институције и услуга које пружа. Да би се задржало и ојачало повјерење у идентитет статистичке институције, осим дужности установљених правним оквиром, потребно је да се Стратегијом дефинишу мисија, визија и вриједности статистике.

Мисија идентификује разлог постојања и оно што статистичка институција нуди друштву у оквиру својих надлежности и одговорности одређених законом.

Визија наводи пожељну будућност коју статистичка институција настоји да постигне у наредном периоду.

Вриједности сажимају најважније у статистичкој дјелатности, срж, суштину, принципе дјеловања и институционална правила понашања која чине основ мисије и визије статистичке институције.

МИСИЈА

Мисија статистике Републике Српске је пружање поузданих, квалитетних, разумљивих, правовремених и међународно упоредивих статистичких података за потребе

доносиоца одлука, истраживача и осталих домаћих и страних корисника. Такви подаци уједно одражавају стање и промјене у економском, демографском и социјалном подручју, као и подручју животне средине и природних ресурса.

Прикупљање, обрада, анализа и дисеминација статистичких података врши се на основу статистичких стандарда и савремене технологије, уз заштиту статистичке повјерљивости, оптимално коришћење ресурса и разумно оптерећење давалаца података.

ВИЗИЈА

Визија статистике у Републици Српској је да јачањем својих стручних и инфраструктурних капацитета, усвајањем и примјеном најбоље статистичке праксе постигне потпуну усклађеност са међународним статистичким стандардима, европском статистиком и начелима Кодекса праксе европске статистике, поштујући фундаменталне вриједности као што су стручност, независност, непристрасност итд.

Визија се остварује помоћу четири важна принципа: ефикасности, иновативности, корисности и поузданости.

1. Ефикасност значи смањење административног оптерећења и способност брзог реаговања на жеље корисника.
2. Иновативност значи позитивну промјену у стварању нових производа, услуга, процеса и организације статистике с циљем побољшања квалитета статистике.
3. Корисност значи доступност, релевантност и правовременост и употребљивост информација које корисницима нуди статистика.
4. Поузданост значи да званична статистика израђена од статистичких институција одражава стварно стање, објективно и досљедно, у складу са међународним стандардима.

ВРИЈЕДНОСТИ

Вриједности су кључне водиле у раду које имају дугорочни утицај и служе спровођењу мисије.

Вриједности статистике Републике Српске су: професионална независност, објективност, корисничка оријентација, преданост квалитету, статистичка повјерљивост, тимски рад и стално усавршавање запослених.

Међусобно повјерење свих учесника у овом процесу (корисника података, давалаца података и произвођача статистике) је неопходно и изузетно важно. Независност институција и струке је гаранција очувања повјерења у статистички систем. Знање, искуство, заједнички рад, поштовање приватности, квалитет и доступност корисницима су вриједности које битно утичу на задовољство корисника и запослених. Професионална независност се мора јачати сталним усавршавањем запослених.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ

Руководства статистичких институција у БиХ покренула су иницијативу за израду документа Стратешки правци развоја Статистике БиХ 2030. У изради документа уважени су ставови свих заинтересованих страна, односно корисника статистичких података, власника административних извора и произвођача статистика.

Усклађена с наведеним документом на нивоу БиХ, Стратегија развоја статистике Републике Српске 2030 представља највиши ниво у хијерархији планских докумената статистике у Републици Српској. Основна улога Стратегије је да стратешки циљеви постављени у том документу осигуравају оквир и основу за развој статистике. Главни циљеви дефинисани су у односу на полазну позицију у 2020. години.

Стратегију ће непосредно спроводити Завод и надлежне институције у Републици Српској.

Стратегија ће се спроводити путем активности које ће осигурати њену имплементацију. Средњорочни и годишњи планови рада садржаће конкретна истраживања која се планирају сваке године с циљем реализације Стратегије.

Приоритети у извршавању планираних циљева ће се прилагодити финансијским могућностима и одобреним буџетским средствима, као и евентуално расположивим донаторским и другим додатним средствима за развојне пројекте.

Координација рада, смјернице, праћење и контрола извршења активности у Стратегији спроводи Завод у складу са одредбама Закона о статистици Републике Српске.

V СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Стратегијом развоја статистике Републике Српске 2030 утврђени су сљедећи стратешки циљеви развоја званичне статистике Републике Српске:

1. Званична статистика Републике Српске произведена у складу са потребама корисника и новим изазовима;
2. Унапређење статистичког пословног процеса;
3. Уређено институционално окружење.

1. ЗВАНИЧНА СТАТИСТИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПРОИЗВЕДЕНА У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА КОРИСНИКА И НОВИМ ИЗАЗОВИМА

Сврха званичне статистике је да корисницима пружа објективне, поуздане и правовремене статистичке податке, које ће користити надлежни органи и појединци у доношењу одлука, како на нивоу Републике Српске, тако и на другим корисничким нивоима. У окружењу које се брзо мијења, нужно је да се и статистичка истраживања правовремено и ефикасно прилагођавају.

Званична статистика у Републици Српској важна је и у међународним оквирима, јер омогућава поређење индикатора друштвеног и економског развоја Републике Српске са другим земљама.

Завод ће настојати да се, у периоду на који се Стратегија односи, изврши хармонизација статистичких истраживања и индикатора са потребама корисника и стандардима Европског статистичког система који су наведени у важећем Компендијуму статистичких захтјева. Према тренутно важећем Компендијуму статистичких захтјева 2019, статистичка истраживања су груписана у сљедеће домене: статистика становништва и социјалних статистика, економске статистике, секторске статистике, животна средина и мултидоменске статистике, те методологија прикупљања података, обраде, дисеминације и анализе.

Основни циљ у домену статистике становништва и социјалних статистика је унапређење садржаја података о становништву, тржишту рада, образовању, култури, здравству, правосудној и родној статистици, личној потрошњи, неједнакостима у расподјели дохотка, сиромаштву, социјалној кохезији и заштити, који су неопходни за праћење стандарда услова за живот, квалитета живота, као и социјалне и здравствене заштите.

Основни циљ у домену економских статистика је обезбјеђивање статистичких показатеља релевантних за доношење мјера економске политике и праћење економског развоја и упоређивање домаће са европским и другим економијама, и то у области макроекономских статистика, статистике владиних финансија и финансијских рачуна, монетарне и финансијске статистике, пословних статистика, међународне трговине, те цијена.

Основни циљ у домену секторских статистика је усклађивање са стандардима ЕУ ради производње квалитетних и правовремених података о структурним карактеристикама пољопривредне производње, о статистици енергије, туризма, транспорта, науке, иновација, ИКТ-а итд.

Основни циљ у домену животне средине и мултидоменских статистика је унапређење статистике животне средине, геопросторних статистика, производња и дисеминација индикатора одрживог развоја и др.

Основни циљ у домену методологија прикупљања података, обраде, дисеминације и анализе је даљи развој статистичких инфраструктура у правцу већег ослањања на савремене методе прикупљања и обраде података и административне изворе података.

Током стратешког периода потребно је да се флексибилно реагује на потребе корисника да добију тражене статистичке податке. Имајући у виду да се потребе корисника врло брзо мијењају, као и да тражња за подацима постаје све израженија, планира се успостављање сталног дијалога са корисницима података, с циљем бољег увида у садашње и будуће захтјеве корисника за подацима, као и потребе за статистичким услугама. Такође, са корисницима података развијаће се партнерски однос с циљем

повећања правремености, расположивости и доступности резултата званичне статистике.

Пружањем квалитетних, хармонизованих и правремених званичних статистичких података осигураће се расположивост непристрасних статистичких података за друштво и економију.

Дисеминацијски производи и услуге ће бити ефикасније припремљени, што ће се постићи кроз додатне обуке запослених, рационалним коришћењем ресурса и ефикаснијим коришћењем информационих технологија.

Прилагођавање резултата званичне статистике различитим групама корисника захтијеваће развој различитог нивоа доступности података. Сходно томе, најшири приступ корисницима детаљним базама података биће омогућен развојем динамичке веб-странице, што ће омогућити коришћење података на најдетаљнијем нивоу. Такође, биће развијени нови видови публикавања података, који ће укључивати визуализације, анимације и на тај начин презентовати резултате званичне статистике на разумљив и једноставан начин. Резултати званичне статистике биће дистрибуисани путем електронских мрежа, мобилних апликација, видео записа итд.

Континуирано ће се вршити едукација корисника с циљем њиховог упознавања с радом и предузетим статистичким активностима. У вези са тим, планира се и формирање Одбора корисника у чијем саставу ће бити представници из свих група корисника. Указује се и потреба обуке за представнике медија с циљем да се вијести у вези са социо-економским стањем и промјенама презентују објективно и тачно.

У претходном периоду званична статистика се заснивала искључиво на традиционалним изворима података (прикупљање података на бази извјештавања, директно интервјуисање и административни извори). Међутим, савремени технолошки трендови многе аспекте живота исказали су кроз дигиталне податке и тиме отворили нове могућности у погледу развоја званичне статистике. Поменути извори могу бити комплементарни традиционалним изворима података с циљем побољшања правремености, доступности и осталих компоненти квалитета званичне статистике, али их још увијек не могу замијенити у потпуности.

Масовни подаци (Big Data) увешће се као извор података према потреби. Подручја за која би се ови подаци могли користити као извор података могли би бити индекс потрошачких цијена, потрошња домаћинства итд. Отворена питања у вези са приступом, дозвољеном употребом и сигурношћу информација биће ријешена у уској сарадњи са власницима масовних података, доносиоцима одлука и са другим надлежним институцијама. У зависности од пословних потреба развијаће се и имплементација иновативних информационих рјешења. Унаприједиће се методологије масовне обраде података и оквир квалитета.

Поред коришћења нових извора података, посебна пажња биће посвећена даљем унапређењу извора података који су у посједу органа државне управе и јавних предузећа, у производњи званичне статистике, да би се смањили трошкови производње

резултата званичне статистике и оптерећеност пословних субјеката и грађана у достављању података путем традиционалних статистичких истраживања и анкета.

Циљеви који се желе постићи:

Циљ 1.1. – Унапређење статистика које приказују демографске и социјалне промјене;

Циљ 1.2. – Унапређење статистика које приказују промјене у економији;

Циљ 1.3. – Унапређење статистика у области пољопривреде, енергије, туризма, транспорта, науке, иновација и информационо-комуникационих технологија;

Циљ 1.4. – Унапређење статистике животне средине, геопросторних статистика, производња и дисеминација индикатора одрживог развоја;

Циљ 1.5. – Унапређење комуникације са корисницима и метода прикупљања података, обраде, дисеминације и анализе.

ЦИЉ 1.1. – УНАПРЕЂЕЊЕ СТАТИСТИКА КОЈЕ ПРИКАЗУЈУ ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ ПРОМЈЕНЕ	
Активност	Резултат активности
Спровођење пописа становништва, домаћинства и станова у циклусу 2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Спроведен попис становништва, домаћинства и станова у Републици Српској и БиХ ✓ Објављени кључни подаци о резидентној популацији, домаћинствима и становима
Активности на стварању услова за прелазак с традиционалног на попис становништва, домаћинства и станова заснован на административним регистрима, а након циклуса 2020	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Дефинисан методолошки оквир за употребу административних регистра који ће се користити за спровођење пописа становништва
Побољшање квалитета података уз обезбеђивање потпуног обухвата података статистике спољних миграција и статистике азиланата, боравишних дозвола и илегалних миграција	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Статистика о миграционим токовима становника Републике Српске, произведена у складу са ЕУ регулативом уз потпуну примјену административних прописа из ове области
Спровођење анкетних истраживања из области статистике тржишта рада у редовној динамици (према међународним препорукама)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављени сви релевантни показатељи из анкетних истраживања
Усклађивање свих статистика тржишта рада са захтјевима ЕУ (SES, LCI, JVS)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Производња и дисеминација свих захтјеваних индикатора статистике тржишта рада ✓ Објављени сви релевантни показатељи из анкетних истраживања.
Спровођење анкетних истраживања из области статистике животног стандарда и услова живота у редовној динамици (према међународним препорукама)	
Побољшање садржаја података из области статистике здравства (финансијске и нефинансијске)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављени подаци о потрошњи у здравству по намјенама здравствене заштите, изворима финансирања, пружаоцима услуга, текућим издацима, изворима финансирања, који су у складу са Међународном класификацијом за здравствене рачуне

<p>Развој статистике која прати насиље у породици</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављена статистика насиља у породици која покрива: случајеве насиља, почиоце насиља, насиља пријављена полицији, жртве насиља и помоћи која је пружена жртвама насиља ✓ Унапријеђен садржај и произведени нови индикатори статистике образовања ✓ Произведени индикатори о образовању према упитнику UOE (заједнички упитник OECD, UNESCO) ✓ Развијен индекс о родној равноправности с циљем постизања упоредивости са подацима других земаља
<p>Побољшање садржаја података из области статистике образовања и израда нових индикатора</p>	
<p>Побољшање и проширење садржаја података из области родне статистике</p>	
<p>ЦИЉ 1.2. – УНАПРЕЂЕЊЕ СТАТИСТИКА КОЈЕ ПРИКАЗУЈУ ПРОМЈЕНЕ У ЕКОНОМИЈИ</p>	
<p>Активност</p>	
<p>Производња краткорочних мјесечних индекса статистика услуга</p>	<p style="text-align: center;">Резултат активности</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављени мјесечни индекси промета услужних дјелатности према NACE
<p>Производња детаљнијих структурних пословних статистика</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављени детаљни сетови података структурних пословних статистика
<p>Израда индекса мјесечног промета предузећа која се баве трговином на велико и мало, поправком моторних возила и мотоцикала у сталним цијенама</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављени индекси у сталним цијенама
<p>Израда индекса производње у услужним дјелатностима</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављени мјесечни индекси производње у услужним дјелатностима према NACE
<p>Производња индекса произвођачких цијена услуга за нове услужне дјелатности</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављени тромјесечни индекси произвођачких цијена услуга
<p>Унапређење статистика о страним подружницама у Републици Српској</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављене детаљније статистике о страним подружницама
<p>Креирање статистичке јединице Групе предузећа, профилирање и имплементација ЕУ дефиниције предузећа</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Статистички регистар пословних субјеката допуњен статистичком јединицом која одговара дефиницији коју је поставила ЕУ. Пословне статистике се производе на основу статистичке јединице која одговара дефиницији предузећа. Уведена група предузећа у складу са ЕУ дефиницијом као јединица посматрања у статистичка истраживања.

Имплементација оквирне регулативе за интеграцију пословних статистика – FRIBS	<ul style="list-style-type: none"> ✓ У потпуности имплементирана нова FRIBS регулатива за краткорочне пословне статистике (обухват, статистичка јединица, периодика и објављивање детаљних сетова података краткорочних пословних индикатора)
Активности усмјерене на развој секторских рачуна	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Израђена и објављена секторизација институционалних јединица ✓ Успостављени годишњи секторски рачуни
Израда Хармонизованог индекса потрошачких цијена (НЦР) и методолошка унапређења индекса потрошачких цијена у складу са ЕУ захтјевима	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављен НЦР у складу са ЕУ захтјевима
Развој Регионалних рачуна	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Произведени индикатори као резултат успостављања Регионалних рачуна – БДВ–БДП по становнику, инвестициона активност и запосленост
Имплементација компилације статистике владиних финансија у складу са ESA 2010 и другим методологијама	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Произведен сет података из подручја статистике владиних финансија
ЦИЉ 1.3. – УНАПРЕЂЕЊЕ СТАТИСТИКА У ОБЛАСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ, ЕНЕРГИЈЕ, ТУРИЗМА, ТРАНСПОРТА, НАУКЕ, ИНОВАЦИЈА И ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА	
Активност	
Спровођење пописа пољопривреде у Републици Српској и БиХ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Објављени резултати пописа пољопривреде
Усклађивање статистике пољопривреде са стандардима Европског статистичког система	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Произведени хармонизовани подаци о структурним истраживањима, биљној производњи, сточарству, рибарству, шумарству и агромонетарним статистикама
Унапређење статистике цијена аупута и инпута у пољопривреди	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ажуриране листе репрезентативних производа и метода прикупљања података
Даљи развој статистике енергије у складу са Регулативом (ЕЗ) о статистици енергије и захтјевима EnZ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Хармонизована статистика с циљем испуњавања ЕУ захтјева у овој области
Даљи развој статистике транспорта у складу са захтјевима EUROSTAT-а	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Хармонизована статистика с циљем испуњавања ЕУ захтјева у овој области

Унапређење статистике науке, технологије, иновација и информационо-комуникационих технологија у складу са циљевима Дигиталне агенде за Западни Балкан	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Дефинисани подаци за праћење стања различитих сегмената дигиталне трансформације друштва ✓ Објављени захтијевани сетови табела сателитских рачуна у области статистике туризма
ЦИЉ 1.4. – УНАПРЕЂЕЊЕ СТАТИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ГЕОПРОСТОРНИХ СТАТИСТИКА, ПРОИЗВОДЊА И ДИСЕМИНАЦИЈА ИНДИКАТОРА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА	
Активност	
Производња индикатора заштите животне средине	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Произведени индикатори заштите животне средине које је дефинисала Европска агенција за животну средину, EEA, EUROSTAT, UNECE ✓ Произведени подаци о инвестицијама, издацима у заштити животне средине, таксама за животну средину и порезима повезаним са економским активностима, у складу са SEEA класификацијом ✓ Развијени физички рачуни животне средине, статистички оквир састављен од свеобухватног низа табела и рачуна који описују однос између животне средине и економије ✓ Објављена класификација територијалних јединица за статистику и произведен сет регионалних индикатора
Производња економских рачуна животне средине	
Производња физичких рачуна животне средине	
Израда класификације територијалних јединица за статистику усклађене са Класификацијом просторних јединица за статистику Европске уније (NUTS)	
Мапирање доступности података за SDG индикаторе	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Доступна SDG контролна матрица
Производња статистике за циљеве одрживог развоја (SDG индикатори) и за потребе глобалног извјештавања (УН), као и за потребе извјештавања ЕУ и UNECE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Израђени показатељи циљева одрживог развоја
Даљи рад на прикупљању података за ЈИЕ 2020 индикаторе	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Обезбијеђени показатељи ЈИЕ 2020

ЦИЉ 1.5. – УНАПРЕЂЕЊЕ КОМУНИКАЦИЈЕ СА КОРИСНИЦИМА И МЕТОДА ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА, ОБРАДЕ, ДИСЕМИНАЦИЈЕ И АНАЛИЗЕ	
Активност	Резултат активности
Организација тестирања употребљивости веб-портала са главним корисничким групама	✓ Раст индекса интереса јавности за званичну статистику и услуге које пружа статистика
Идентификација појединих статистичких истраживања с циљем скраћења трајања укупног спровођења и дисеминације	✓ Скраћено вријеме спровођења и дисеминације годишњих, тромјесечних и мјесечних статистичких података на веб-порталу
Обогађивање веб-страница новим садржајима	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Доступност статистичких података у приступачним облицима и форматима према потребама корисника (онлајн базе података, интерактивни графикони, инфографике, географске мапе и сл.) ✓ Успостављен нови user-friendly интерактивни веб-портал
Повећање доступности, отворености и употребе званичних статистичких података	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Формирани сетови података из различитих области и публиковање под лиценцом отворених података у складу са шемом имплементације 5 звјездица ✓ Израђени едукативни алати, интеракција са корисницима и промотивни догађаји
Активна комуникација путем друштвених медија Фејсбук и Твитер у складу са процедурама онлајн комуникација	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Пружене real time информације о објавама свим заинтересованим корисницима друштвених медија ✓ Омогућена транспарентна интерактивна комуникација приближавањем статистичких информација свим корисницима коришћењем нових алата (инфографике)
Редовна процјена корисничких потреба	✓ Формиран Одбор корисника с циљем сагледавања потреба за резултатима званичне статистике
Укључивање захтјева корисника кроз вишегодишњи Статистички програм – Коришћење мишљења корисника у развоју производње података	✓ Ревидирани планови рада и вишегодишњи статистички програми укључивањем статистика на основу нових потреба корисника
Обука корисника с циљем бољег разумијевања статистике	✓ Извршена обука корисника у редовној динамици

<p>Израда едукационих материјала (анимирани видео, интерактивне веб-брошуре, игрице)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Едукована јавност у области статистике, с циљем повећања статистичке писмености, уз подстрекивање употребе података и развој иновативних рјешења ✓ Организована најмање једна креативна радионица годишње
<p>Организација радионица за представнике медија</p> <p>Истражити и искористити потенцијал масовних података (Big Data) при производњи званичне статистике</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Уведени масовни подаци (Big Data) као секундарни извор за производњу статистичких података ✓ Отворена питања у вези са приступом, дозвољеним коришћењем и информатичкој безбједности масовних података ријешена у уској сарадњи са власницима масовних података и другим овлашћеним институцијама ✓ С обзиром на пословне потребе, развијена и имплементирана иновативна информатичка рјешења која ће моћи одговорити захтјевима за употребу и коришћење масовних података
<p>Идентификација статистичких области у којима би се могли користити нови извори масовних података</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Масовни подаци (Big Data) се користе као извор података при изради индекса потрошачких цијена, статистике слободних радних мјеста, издатака за потрошњу домаћинства итд. ✓ Успостављена сарадња с произвођачима масовних података (нпр. трговина на мало, телекомуникационе компаније, медији итд.) о кориштењу података у производњи статистика
<p>У нови текст Закона о званичној статистици Републике Српске увести посебне одредбе о: правима на приступ административним изворима података и обавези достављања података без позивања на посебне одредбе о повјерљивости, достављању података без накнаде, праву на захтјев за модификовање података у складу са званичним дефиницијама и другим стандардима који се примјењују у званичној статистици и у међународној статистичкој пракси</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Усвојен нови Закон о званичној статистици који, између осталог, садржи одредбе у вези са приступом административним изворима/подацима
<p>Сарадња и партнерство с министарствима, институцијама и другим тијелима извршне власти који подржавају регистре података и базе података ради</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Успостављени правни (споразуми) и технички услови за размјену података с власницима административних извора

<p>размјене информација између институција и коришћења административних извора у статистичке сврхе</p>	<p>✓ Успостављен и применијењен транспарентан и ефикасан механизам за осигурање заштите повјерљивости података из административних извора</p>
<p>Интегрисање података коришћених из примарних статистичких и секундарних административних извора (регистара) с фокусом на имплементацију метода повезивања ових података</p>	<p>✓ Ефикасна интеграција административних извора података у статистички процес</p>

2. УНАПРЕЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКОГ ПОСЛОВНОГ ПРОЦЕСА

Спровођење стратешких циљева не може се одвојити од ефикасности организације у институцији, системског приступа задацима на нивоу институције и запослених, праћења процеса и брзине спровођења промјена.

Завод ће се залагати за повећање ефикасности пословног процеса, а што током стратешког периода подразумијева: иновативна рјешења, прилагођавање организационе структуре, јачање управљања, стандардизацију процеса производње статистичких података и побољшање ефикасности статистичке производње и дисеминације.

Технолошки напредак и захтјеви корисника су се знатно промијенили, што се нужно одразило и на природу статистичких истраживања, тако да се поред високог квалитета резултата званичне статистике постављају и нови изазови који произлазе из промјене приступа производњи званичне статистике и стварању вишедимензионалних база података. У складу са тим, у наредном периоду ће се радити на: редизајнирању информационо-комуникационог оквира, те развоју нових техника за прикупљање, обраду, објављивање и документовање резултата званичне статистике. Коришћење нових извора података, као и наставак рада на коришћењу административних извора података захтијева развијање нових метода у прикупљању, обради, анализи података да би се гарантовао квалитет у складу са принципима Кодекса праксе званичне статистике. То подразумијева увођење нових техника у прикупљању података (CATI, CAPI, CAWI, Web scraping, Web scanning итд.) кроз нове инвестиције у ИТ систем за прикупљање, обраду, анализу и дисеминацију података.

Начин прикупљања података прилагодиће се модерним информатичким могућностима, као и потребама и карактеристикама посматране популације. Електронско прикупљање података требало би бити главна метода за добијање података од пословних субјеката. Упитници и други инструменти за прикупљање података треба да буду јасни, тестирани и објављени прије почетка прикупљања података.

Увођење савремених ИТ рјешења у свим фазама статистичког процеса у времену брзог информационог напретка, као и у условима глобализације, представља неопходност, да би се повећала брзина и квалитет у прикупљању података и искористили нови расположиви извори података. Стога је потребно извршити набавку најновијих лиценцираних софтверских пакета за обраду и складиштење података, као и друге опреме која је неопходна за осавремењавање постојећег статистичког процеса.

Буџетска ограничења представљају додатни захтјев за већу исплативост у прикупљању и обради података, захтијевајући увођење оптималних метода прикупљања података, користећи модерна информационо-комуникациона рјешења гдје је то могуће.

Треба да се развија флексибилна ИТ инфраструктура и технички стандарди ради једноставнијег и ефикаснијег прикупљања и обраде, објављивања и документовања резултата званичне статистике, према Генеричком моделу статистичког пословног процеса (GSBPM). Успостављањем овако дефинисаног ИТ система унаприједиће се правовременост и релевантност званичне статистике, повећати ефикасност, смањити оптерећеност

испитаника интеграцијом података из административних извора података и размјеном статистичких података између доменских статистика.

Поступци ће бити подржани транспарентним и у највећој могућој мјери аутоматизованим метаподацима. Користиће се усклађени појмови, класификације и дефиниције варијабли и модерна методолошка рјешења. Коришћењем најновије технологије и развојем иновативних ИТ рјешења информационо-комуникациона инфраструктура и технологија омогућиће високофункционални информациони систем, који је способан за спровођење статистичког процеса.

Развој интегрисаног ИТ система у наредном периоду захтијеваће и инвестиције у ИТ инфраструктуру, које се односе на прикупљање, обраду и дисеминацију података.

Циљеви који се желе постићи:

Циљ 2.1. – Оптимизација статистичког пословног процеса;

Циљ 2.2. – Коришћење иновативних икт инструмената за прикупљање примарних података;

Циљ 2.3. – Развој и надоградња серверске и комуникационе инфраструктуре;

Циљ 2.4. – Ефикасније управљање процесом дисеминације.

ЦИЉ 2.1. – ОПТИМИЗАЦИЈА СТАТИСТИЧКОГ ПОСЛОВНОГ ПРОЦЕСА	
Активност	Резултат активности
Увођење и примјена GSBPM који служи за описивање и документовање статистичког истраживања на стандардан и усклађен начин	✓ Описана и документована сва статистичка истраживања примјеном GSBPM
Успостављање GSBPM којим се подстиче интеграција статистичког система примјеном модела квалитета у свим процесима статистичке производње	✓ Модернизовани статистички производни процеси, интегрисани стандардни метаподаци, хармонизована информатичка инфраструктура и осигуран оквир за процјену и побољшање квалитета процеса
Осигурање ефикасне информационе подршке	✓ Коришћење open source алата и рјешења
ЦИЉ 2.2. – КОРИШЋЕЊЕ ИНОВАТИВНИХ ИКТ ИНСТРУМЕНАТА ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПРИМАРНИХ ПОДАТАКА	
Активност	Резултат активности
Развој интернетских апликација за унос података и ширу употребу електронских образаца	✓ Статистика модернизована у складу с међународним стандардима који осигуравају једнообразан статистички поступак; ријешени су проблеми компатибилности података. Најмање 15% респондента подноси статистичке податке електронским путем.
Примјена иновативних метода прикупљања података у анкетама (CATI, CAPI, SAWI), као и коришћење таблета и мобилних уређаја за прикупљање података (развој и имплементација апликација за мобилне уређаје)	✓ Повећан број статистичких истраживања (анкета) која се прикупљају примјеном нових технолошких рјешења
ЦИЉ 2.3. – РАЗВОЈ И НАДОГРАДЊА СЕРВЕРСКЕ И КОМУНИКАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ	
Активност	Резултат активности
Набавка серверског система за чување података, комуникационе опреме за снабдијевање брзих и поузданих мрежа	✓ Побољшано управљање информатичком инфраструктуром: управљање конфигурацијама, инцидентима и проблемима, управљање ИТ операцијама
Увођење иновативних персоналних уређаја (опреме) на радна мјеста	✓ Осигурана интегрисана хардверска структура персоналних рачунара постепеном замјеном или надоградњом истрошене опреме, подржавајући најновији софтвер оперативног система

Развој интегрисаног ИТ рјешења за унос статистичких података, валидацију и обраду за анкете домаћинства, уз коришћење преносне опреме за снимање статистичких података и побољшано извјештавање из домаћинства базирано на веб-рјешењу, путем интернета	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Повећан број статистичких истраживања који користе интегрисано ИТ рјешење за унос, валидацију и обраду података
ЦИЉ 2.4. – ЕФИКАСНИЈЕ УПРАВЉАЊЕ ПРОЦЕСОМ ДИСЕМИНАЦИЈЕ	
Активност	
Модернизација управљања метаподацима	<p style="text-align: center;">Резултат активности</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Развијен модел за израду описа метаподатака ✓ Креирана збирка метаподатака за производњу, опис, похрану, дисеминацију и архивирање метаподатака ✓ Размјена метаподатака између статистичких институција с циљем ефикаснијег рада и унапређења знања
Ревизија и оптимизација процеса припреме одговора на захтјеве за статистичким подацима	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Скраћено просјечно вријеме давања одговора на захтјев за статистичким подацима
Успостављање интегралне и централизоване онлајн дисеминационе базе података (Data Warehouse), базиране на SDMX концепту и стандардима која би екстерним корисницима била доступна 24 часа дневно	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Корисницима омогућен приступ статистичким подацима у табеларном облику и обезбијеђена могућност самосталног генерисања табела (са предефинисаним варијаблама) и њихово слање у неки од стандардних електронских формата за даљу обраду и анализу

3. УРЕЂЕНО ИНСТИТУЦИОНАЛНО ОКРУЖЕЊЕ

Институционални оквир и окружење значајно утичу на ефикасност и вјеродостојност статистичке институције која развија, производи и дисеминира поуздану статистику.

У сврху успостављања ефикасног и рационалног система званичне статистике који ће бити у стању да одговори потребама корисника, неопходно је обезбиједити адекватан правни оквир. Измјена законодавства се поставља као императив с обзиром на потребу увођења нових мјера и инструмената за увођење једноставнијег нормативног рјешења организације и функционисања система званичне статистике кроз усклађивање с европским правним оквиром, уважавајући постојећу уставну структуру и организацију статистичког система у Републици Српској и БиХ.

Развијајући повјерење у статистику Републике Српске, треба да се побољша доступност и свијест о услугама које Завод нуди и ојача интеринституционална сарадња на унутрашњем и међународном нивоу. Запослени треба да активно учествују у побољшању статистичких активности, размјени најбољих пракси, продуктивним расправама, уз лични и професионални развој.

У настојању да повећа друштвену одговорност статистичке институције, Завод ће креирати пријатељско окружење за запослене. Своје активности Завод ће усмјерити на развој нових знања и метода и на размјену добре праксе, укључивање у што више међународних активности за стицање искуства у међународној сарадњи, јачање капацитета тимског рада и пројектног рада, упознавање са изазовима мултикултурализма, проширивање погледа изван локалног окружења и стицање нових знања.

Циљ статистике Републике Српске је подстицање развоја званичне статистике у правцу усклађивања методологија и стандарда с међународним стандардима. Континуирано ће се спроводити усклађивање са захтјевима статистичког система ЕУ у вези са бројем статистичких показатеља и примијењеном методологијом.

Званична статистика и имплементација оперативних циљева ће се заснивати на начелима Кодекса праксе европске статистике, који ће бити уграђени у нови Закон о званичној статистици Републике Српске, а то су: професионална независност, координација и сарадња, мандат за прикупљање података, адекватност ресурса, посвећеност квалитету, повјерљивост статистичких података, непристрасност и објективност, добра методологија, одговарајуће статистичке процедуре, смањење оптерећености извјештајних јединица, ефикасност и економичност, релевантност, тачност и поузданост, правовременост и прецизност, усклађеност и упоредивост, као и доступност и јасност података.

Дјелатност статистике заснива се на знању, тако да су кадрови кључни за постизање циљева наведених у овој стратегији. Статистичари треба да буду ефикасни, креативни, флексибилни, спремни на проналажење рјешења, радећи у колегијалном духу и доприносећи раду и развоју званичне статистике.

Што се тиче људских ресурса, посебна пажња ће бити усмјерена на пружање знања и вјештина потребних за рад у модерној статистичкој институцији, одговарајућој организацији рада и лидерству. Из ових разлога користиће се Општи модел генеричких активности за

статистичке организације (GAMSO), који описује и дефинише активности које се одвијају у типичној организацији која производи званичну статистику. Овај модел проширује и допуњује GSBPM додавањем додатних активности потребних за подршку статистичке производње. Модел ће прије свега послужити као основа за планирање ресурса институције, као основа за мјерење трошкова израде званичне статистике на начин који се може упоредити између статистичких организација, као алат за помоћ у процјени спремности институције за спровођење различитих аспеката модернизације и као подршка систему управљања ризицима.

Циљеви који се желе постићи:

Циљ 3.1. – Усклађивање званичне статистике са ЕУ правним оквиром;

Циљ 3.2. – Прилагођавање званичне статистике стандардима у области управљања квалитетом;

Циљ 3.3. – Прилагођавање званичне статистике стандардима у области заштите повјерљивих података;

Циљ 3.4. – Јачање институционалних ресурса;

Циљ 3.5. – Јачање међуинституционалних односа.

ЦИЉ 3.1. – УСКЛАЂИВАЊЕ ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ СА ЕУ ПРАВНИМ ОКВИРОМ	
Активност	Резултат активности
Израда новог текста Закона о званичној статистици Републике Српске	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Закон о званичној статистици Републике Српске усвојен и објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“ ✓ Закон се примјењује на сву званичну статистику, уважавајући организацију статистичког система ✓ У закон укључен сет европских законодавних захтјева у вези са повећањем независности и квалитета званичне статистике ✓ Новим законом успостављен флексибилнији оквир за прикупљање података, који отвара могућност прикупљања података о новим темама од значаја за друштво
Спровођење Кодекса праксе европске статистике	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Стални раст имплементираних активности у складу са евалуационим стандардима дефинисаним принципима Кодекса праксе европске статистике, предложених у извјештајима са мисија процјене
Усклађивање методологија статистичких истраживања са релевантним методолошким оквиром и концептом квалитета ЕУ (дефинисаних ЕУ регулативама за поједине доменске статистике)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Стални раст статистичких података заснованих на релевантном методолошком оквиру и концепту квалитета ЕУ
ЦИЉ 3.2. – ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ СТАНДАРДИМА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА КВАЛИТЕТОМ	
Активност	Резултат активности
Примјена модела управљања квалитетом у складу са начелима Потпуног управљања квалитетом (TQM-Total Quality Management), те имплементација Заједничког оквира за процјену (CAF-Common Assessment Framework) алата, који служи за самопроцјену квалитета инспирисан моделом изврсности EFQM	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Имплементирани елементи TQM, дефинисани Политиком квалитета званичне статистике који представљају заједнички оквир квалитета Европског статистичког система ✓ Редовно се прати реализација успостављеног Плана побољшања и планирања сљедеће CAF самопроцјене
Провођење Интерне ревизије квалитета статистичког процеса и производа – према GSBPM	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Спроведена ревизија квалитета (према GSBPM) за одређен број статистичких истраживања
Израда стандардизованих извјештаја о квалитету за статистичка истраживања	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Припремљени и објављени извјештаји о квалитету за сва статистичка истраживања

Спровођење истраживања о задовољству корисника у трогодишњој динамици	✓ На основу спроведеног истраживања имплементирани сугестије и приједлози корисника
Спровођење истраживања задовољства запослених у трогодишњој динамици	✓ На основу спроведеног истраживања имплементирани сугестије и приједлози запослених
Спровођење обука о квалитету	✓ Спроведене обуке о квалитету
ЦИЉ 3.3. – ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ЗВАНИЧНЕ СТАТИСТИКЕ СТАТИСТИКЕ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ПОВЈЕРЉИВИХ ПОДАТАКА	
Активност	
Координисање активности за статистичку повјерљивост и заштиту података повјерљивост и приступ микроподацима	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Формирана Комисија за статистичку повјерљивост и заштиту података ✓ Уведен јединствен начин поступања са случајевима приступа микроподацима за истраживачке намјене
Примјена савремених методолошких рјешења заштите података	✓ Коришћење програмских пакета као помоћ у процјени потенцијалних ризика од идентификације (t-Argus, μ-Argus, SAS-Tool, R-paket sdcTable)
Развој интегрисаног, услужно оријентисаног система приступа подацима	✓ Потпуно развијен интегрисани услужно оријентисан приступ подацима за истраживачке намјене: у „заштићеној просторији“, на кодираном CD-ROM-у и онлајн приступ са даљине
Унапређење ИТ сигурносне политике, заштита опреме и података	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Коришћење модерних ИТ сигурносних рјешења ✓ Израђене ИТ сигурносне процедуре и упутства ✓ Израђен Disaster recovery план и процедура
ЦИЉ 3.4. – ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ РЕСУРСА	
Активност	
Коришћење GAMSО, који описује и дефинише активности које се одвијају у организацији која производи званичну статистику, као и GSIM	✓ Активностима статистичке институције управља се у складу са GAMSО
Успостављање и примјена поступка управљања ризиком	✓ Припремљена методолошка основа за израду Регистра ризика за организацију у цјелини и организационе дијелове
ЦИЉ 3.5. – ЈАЧАЊЕ МЕЊИНСТИТУЦИОНАЛНИХ ОДНОСА	
Активност	
Развијање односа са високошколским институцијама и научноистраживачком заједницом	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Потписани споразуми о пословној сарадњи са високошколским институцијама и научно-истраживачком заједницом

<p>Учешће у међународним програмима помоћи за развој званичне статистике</p>	<p>✓ Обезбијеђен континуирани развој званичне статистике</p>
<p>Израда заједничких смјерница за производњу статистике и споразуми о сарадњи с другим овлашћеним произвођачима статистика</p>	<p>✓ Употреба заједничких смјерница при статистичкој производњи од овлашћених произвођача статистике у Републици Српској</p>

VI МЈЕРЕ УЧИНКА

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ	МЈЕРЕ УЧИНКА
1. ЗВАНИЧНА СТАТИСТИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПРОИЗВЕДЕНА У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА КОРИСНИКА И НОВИМ ИЗАЗОВИМА	Мјере учинка за крајње резултате
	Објављени резултати статистичких истраживања – саопштења (број)
	Статистички садржаји који се дијеле на друштвеним мрежама
	Производња квалитетне и корисницима разумљиве статистике
	Усклађеност статистичких података са потребама корисника (%)
	Објављен Календар публикација
	Анкета о задовољству корисника
	Мјере учинка за излазне (директне) резултате
	Повећање броја регистрованих корисника статистичких података у односу на претходну годину (%)
	Повећање доступности статистичких података путем интернет странице Завода (%)
	Објављени садржаји путем друштвених мрежа (број)
	Индекс задовољства корисника
	Стопа усклађености објављивања званичних резултата статистичких истраживања с Календаром публикација (%)
	Вријеме утрошено за одговоре на захтјеве корисника
2. УНАПРЕЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКОГ ПОСЛОВНОГ ПРОЦЕСА	Мјере учинка за крајње резултате
	Статистичка истраживања која користе административне изворе података (број)
	Статистичка истраживања која се прикупљају примјеном нових технолошких рјешења (број)
	Реализација планираних статистичких истраживања у складу са Компендијумом статистичких захтјева (број)
	Извјештавање о квалитету и усклађивање са међународним стандардима (број)
	Повећање расположивих база података који се користе у истраживачке намјене (број)
	Оптимизација унутрашње организационе структуре и управљања кадровским ресурсима

	Анкета о задовољству запослених
	Оптимизација процеса и остваривање ефикасне информационе подршке
	Финализација система управљања метаподацима
	Мјере учинка за излазне (директне) резултате
	Стопа употребе административних регистара, евиденција и база података у статистичкој производњи (%)
	Стопа документованих софтверских модула у односу на укупан број софтверских модула (%)
	Повећање извјештавања о квалитету у односу на укупан број статистичких истраживања (%)
	Повећање адекватних људских ресурса за функционисање и даљи развој статистичког система Републике Српске у односу на претходну годину (%)
	Повећање постојећег броја запослених обучених у областима статистике, управљања, информационо-комуникационих технологија и познавању страних језика (%)
	Истраживања и/или индикатори за која су доступни стандардизовани метаподаци (број)
	Извршене статистичке активности у области демографије и социјалних статистика (број)
	Извршене статистичке активности у области економских статистика (број)
	Извршене статистичке активности у области секторских статистика (број)
	Извршене статистичке активности у области животне средине и мултидоменских статистика (број)
	Извршене статистичке активности у области методологија прикупљања података, обраде, дисеминације и анализе (број)
	Смањење трошкова истраживања кроз имплементацију електронског извјештавања и оптимизацију статистичких истраживања (%)
3. УРЕЂЕНО ИНСТИТУЦИОНАЛНО ОКРУЖЕЊЕ	Мјере учинка за крајње резултате
	Домаћи и међународни форуми, сајмови и други догађаји уз учешће Завода или организацију Завода с циљем промоције званичне статистике (број)
	Учествовање у међународним активностима у контексту међународне сарадње (број пројеката, запослених и истраживања)
	Припрема докумената од значаја за статистичку дјелатност
	Јачање сарадње са друге двије статистичке институције у БиХ
	Мјере учинка за излазне (директне) резултате

	Припрема и израда Статистичког програма, годишњег Плана рада, годишњег Извјештаја о раду
	Реализација активности планираних Статистичким програмом и Планом рада (%)
	Конференција за медије (број)
	Састанци на нивоу менаџмента статистичких институција (број)

VII ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Институционални положај Завода дефинисан је чланом 47. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18), гдје је прописано да је Завод републичка управна организација у саставу Министарства финансија Републике Српске.

Завод је буџетски корисник, који се у цјелости финансира из буџета Републике, који нема властити банковни рачун и чија се главна књига у цјелости налази у саставу главне књиге трезора Републике. Припрема и израда буџетског захтјева Републичког завода за статистику заснива се на инструкцији Министарства финансија о начину и елементима израде Документа оквирног буџета (ДОБ), што је регулисано Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16).

Заводу, као буџетском кориснику, дозвољено је да ствара обавезе и да користи средства само за намјене и до висине расположивих средстава утврђених буџетом.

Средства за реализацију Стратегије развоја статистике Републике Српске 2030 планираће се годишњим буџетима Републике Српске, а у складу са расположивим средствима у буџету Републике Српске, за сваку годину трајања Стратегије.

VIII МЕХАНИЗМИ ПРАЋЕЊА, КООРДИНАЦИЈЕ И СПРОВОЂЕЊА

Стратешки циљеви утврђени овом стратегијом разрађени су у оперативне циљеве и активности. Реализација оперативних циљева и активности, кроз њихову међусобну повезаност и утицај, треба да обезбиједи испуњавање дефинисаних стратешких циљева и допринесе остваривању визије Стратегије.

Праћење реализације Стратегије вршиће се прикупљањем и обрадом података у сврху упоређивања постигнутих резултата са планираним стратешким и оперативним циљевима. Основу за поређење планираних и остварених циљева чине вишегодишњи Статистички програм Републике Српске, те средњорочни и годишњи планови рада Завода.

С циљем праћења спровођења стратешких и оперативних циљева утврђених овом Стратегијом и наведеним програмским и планским документима, Завод ће припремати годишње извјештаје о раду, те их достављати на усвајање Влади Републике Српске.

IX УСКЛАЂЕНОСТ СА ЗАХТЈЕВИМА ПРОЦЕСА ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА

Приликом израде Стратегије, Завод је узео у обзир изворе *EU acquis* релевантне за предметну област.

Материју Стратегије, у дијелу примарних извора права ЕУ, у начелу уређује Уговор о функционисању Европске уније, Седми дио – Опште и завршне одредбе, члан 338. став 2. (*Treaty on the Functioning of the European Union, Part seven, General and Final Provisions, Article 338(2)*).

Приликом израде Стратегије, Завод је имао у виду и секундарне изворе права ЕУ који се односе на материју Стратегије, по статистичким областима, као што су бројне релевантне регулативе Европске комисије, Европског парламента и Савјета.

Поред наведених, Завод је у свом раду консултовао и остале изворе права ЕУ као што су: Компендијум статистичких захтјева – издање 2019 (*Statistical requirements compendium - edition 2019*), Кодекс праксе европске статистике (*European Statistics Code of Practice*), Стратегија Европа 2030 (*Europe 2030 Strategy*), Европски систем рачуна (*European System of Accounts (ESA 2010)*).

У дијелу осталих међународних извора права, предлагач је узео у обзир Приручник статистике владиних финансија 2014 (*Government Finance Statistics Manual 2014 – GFSM 2014*) и УН Основне принципе званичне статистике (*United nations Fundamental Principles of Official Statistics*).

Доношење Стратегије развоја статистике Републике Српске 2030 такође ће допринијети испуњавању обавеза из члана 88. Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране и Босне и Херцеговине, с друге стране, које се односе на сарадњу уговорних страна у области статистике.

X САРАДЊА СА ДРУГИМ ОРГАНИМА

Према Закону о статистици Републике Српске, у оквиру послова из свог дјелокруга, поред Завода који је надлежан за послове статистике у Републици Српској, овлашћени произвођачи статистике су: Министарство финансија, Министарство унутрашњих послова, Министарство правде, Министарство рада и борачко-инвалидске заштите, Фонд здравственог осигурања, Институт за јавно здравство, Агенција за банкарство, Фонд пензијског и инвалидског осигурања и Републички хидрометеоролошки завод. Имајући у виду наведено, Стратегија је припремљена уз консултације са овлашћеним произвођачима статистике.

Такође, Стратегија је усклађена са Стратешким правцима развоја статистике БиХ 2030, стратешким документом припремљеним на иницијативу менаџмента све три статистичке институције у БиХ, који је израдила Агенција за статистику БиХ и у чијој је изради учествовао и Завод.

XI РИЗИЦИ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА

Ред. број	ОПИС РИЗИКА	ВЈЕРОВАТНОЋА ¹⁾ (м, с, в)	УТИЦАЈ ²⁾ (н, у, в)	АКТИВНОСТ (Одговор на ризик)
1	С обзиром на потребу увођења нових мјера и инструмената усклађивања система званичне статистике кроз усклађивање с европским правним оквиром, постојећи законодавни оквир отежава ефикасан развој, производњу и дисеминацију званичне статистике	с	в	Доношење новог законодавног оквира (Закон о званичној статистици)
2	Недостатак финансијских средстава за одређена анкетна истраживања може довести до неспровођења или кашњења у спровођењу активности	в	в	Комуникација с доносиоцима одлука (консултације о буџету)
3	Недовољан број запослених и недовољна стручна знања могу бити ограничење за правремену реализацију нових захтјева за производњом званичне статистике	в	в	Информисање доносилаца одлука о недовољном броју запослених, учешће у радионицама и међународним обукама које ће доприносити унапређењу знања и вјештина запослених
4	Неадекватност информационо-комуникационе инфраструктуре и технологија, као и ослањање на застарјелу технологију узрокује застоје, отежани рад и немогућност обављања планираних задатака	в	в	Јасна надлежност, превентивно одржавање, осигурање резервне опреме, планирање обнављања ИТ инфраструктуре итд.
5	Објављивање повјерљивих података може довести до губитка повјерења давалаца статистичких података, што за посљедицу може имати већи неодзив	м	в	Спровођење и прилагођавање сигурносних и политика заштите података, образовање запослених

6	Неизлажење у сусрет захтјевима и потребама корисника може довести до губитка повјерења у званичну статистику	м	у	Праћење потреба постојећих корисника, препознати потенцијалне нове кориснике и њихове потребе
7	Немогућност примјењивања одређених стручних знања у статистичком систему Републике Српске, а која су стечена на обукама и семинарима	с	в	Улагање додатних напора у проналажењу начина за примјену одређених стручних знања стечених на обукама и семинарима, те пракса и препорука европске статистике

¹⁾ **Вјероватноћа:** м - мала, с - средња, в - висока

²⁾ **Утицај:** н - низак, у - умјерен, в - висок